

Motion till riksdagen 2020/21:1797

av Sten Bergheden (M)

Äldres rätt att få välja sin mat

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om bättre möjligheter för äldre att välja bra mat inom ramen för äldreomsorgen och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten till ett stimulansbidrag så att fler kommuner öppnar för olika matleverantörer i hemtjänsten och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Det är viktigt med god och näringsrik mat på äldre dagar. Bra måltider kan förebygga fysisk och psykisk ohälsa, och är avgörande för livskvaliteten. Åldrandet innebär att risken för sjukdom och undernäring ökar. Därför är det särskilt betydelsefullt med goda och näringsrika måltider för seniorer och att dessa anpassas efter äldres individuella önskemål.

Tyvärr förekommer det rapporter och berättelser från både äldre själva och deras anhöriga om den ofta tråkiga och smaklösa mat som levereras inom ramen för äldreomsorgen runt om i landet. Det måste vara en självklarhet att äldre människor har tillgång till god och näringsrik mat. Gråa matlådor vars innehåll knappt går att urskilja måste förpassas till dåtiden.

I många kommuner har äldre dessutom begränsade möjligheter att påverka den mat som levereras via hemtjänsten. Det finns dock kommuner som öppnat upp för flera olika leverantörer av mat i hemtjänsten – där kan äldre välja mellan mat från kommunens kök eller från privata restauranger. Varför skulle inte äldre kunna ha möjlighet att välja mat från sin favoritrestaurang och få den levererad hem? Detta bör alla landets kommuner införa. Det borde vara självklart att maten anpassas efter individen. Äldre är fullt kapabla att påverka sin vardag och välja den mat man tycker om. Därför behöver möjligheten för äldre att få kvalitetsmat och att kunna välja vilken måltid man önskar förbättras.

Redan idag kan kommunerna, inom ramen för lagen om valfrihet (LOV), öppna upp för företag att ansöka om att bli leverantörer av måltider till äldre som har hemtjänst, och här ingår även viss kvalitetssäkring. Ungefär hälften av landets kommuner har inte infört LOV, men att få in flera olika leverantörer av mat i hemtjänsten kan även göras via lagen om offentlig upphandling (LOU). Det är alltså möjligt för alla landets kommuner att förbättra valmöjligheterna för äldre att få god och näringsrik mat. Det bör därför övervägas att införa ett statligt stimulansbidrag så att fler kommuner kan öppna upp för olika matleverantörer i hemtjänsten.

Sten Bergheden (M)